

kijk-wijzer

Hopelijk zijn wij 'bevrijde' mensen.
De Tien geboden kunnen je van veel ballast verlossen.
Als je goed kennis hebt genomen van je buren, dan
kunnen die zomaar ook vrienden worden.

intro

'GLUREN BIJ DE BUREN'

is wel een titel die niet in hoofdletters en zeker niet dik behoort te zijn getypt, want 'gluren' heeft iets stiekems. Als je gluurt, wil je jezelf niet laten zien. Stel je voor, dat degene die je begluurt jou in jouw stiekeme actie zou ontdekken? Dat zal een ware ontmaskering zijn! En dat wil je nu juist niet bij gluren. Je wilt graag zien wat en hoe de ander doet, zonder jezelf bekend te maken, natuurlijk! Natuurlijk? Eigenlijk zou het anders moeten zijn als je echt iets wil leren of begrijpen van de ander. Dan maak je jezelf bekend: "Hallo buur! Ik kom even op bezoek."

We kunnen ons afvragen of de term GLUREN dan wel een juist gekozen term is. Maar ja, het klinkt zo lekker en het rijmt en dat 'bekt' goed. Maar toch is deze term met opzet zo gekozen, want het hangt maar helemaal af hoe wij ons opstellen naar de anderen toe: met open vizier, of met argwaan? Dus we laten de term toch maar staan. En dan de BUREN? Wie zijn dat? Ja, in onze dagelijkse omstandigheden weet ieder van ons wie zijn of haar buren zijn. Sommigen hebben met de buren goed contact, maar anderen kunnen niet zo goed met ze door 'één deur'. Dat lijkt een 'open deur' intrappen. Want buren kiezen we niet zelf. Je moet het maar treffen (of niet) of je goede buren naast je te wonen krijgt. Het grappige is dat Carel ter Linden dit juist omdraait in de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan: het gaat er niet om hoe de ander is, maar juist hoe jijzelf bent. Leest u het eerstvolgende stuk dat handelt over 'vreemdgaan' naar aanleiding van het artikel: '**Waargebeurd, maar niet waar.**' Het komt i.p.v. de bijdrage van Roos Ritmeester, gezien haar gezondheidssituatie is er deze keer geen bijdrage van haar.

Ik moet eerlijk bekennen dat ik me soms meer gezien voel bij vreemden dan bij mede-kerkgenoten. Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat de kerkgenoten, die jouw 'bekenden' behoren te zijn, juist vreemden zijn (geworden). Ligt dat aan de ander of aan mij? Dat is nou juist de vraag. De houding van de ander maar ook van onszelf is van wezenlijk belang. We zijn geneigd al snel naar de ander te wijzen. Als je wijst, verwijzen zeker drie vingers naar jouzelf. Hoe sta jijzelf erin?

Hopelijk zijn wij 'bevrijde' mensen. Leest u de bewerkte Tien geboden erop na. Het kan je van veel ballast verlossen.

Als je goed kennis hebt genomen van je burens, dan kunnen die zomaar ook vrienden worden. En met goede vrienden kun je heel veel delen. Daar zijn vrienden voor. Moeten ze dan van

eenzelfde 'snit' zijn als jijzelf? Ik denk het niet, en zelf denk ik ook dat het rijker is als ieder er mag zijn zoals hij/zij is, maar juist ook als hij/zij anders is als jijzelf. Dat maakt het leven ook veel rijker. Je wilt dan heel graag weten hoe het jouw vrienden vergaat, wat zij belangrijk vinden in hun leven.

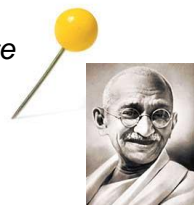
Twee vrienden: Enis Odaci en Herman Koetsveld, komen bij elkaar 'op de koffie'. Zij nodigen elkaar uit om zich te verdiepen in hun religieuze achtergrond. Leest u daarvoor: 'Spiegelreis vol zin'. Zij bezoeken kerkgenootschappen van 'de andere' geloven. Spannend en inspirerend! Hoe komt het over? Zij zullen binnenkort er een boek over laten verschijnen. Ik kijk er reikhalzend naar uit.

Maar er komen veel meer andersgelovigen aan het woord. Dat is juist het kenmerk van deze uitgave van DOORKIJK. We oriënteren ons op andersgelovigen. Neemt u daar kennis van en bepaal uw eigen houding erin. Bent u bewust van de drie vingers die bij 'verwijzing' naar uzelf wijzen? Ik hoop het van ganser harte, want dan heeft het uw 'hart' geraakt.

HvdW

"Ik moet verre burens niet dienen ten koste van naaste burens."

Uitspraak van Mahatma Gandhi
Indiaas politicus 1869-1948

geloof het of niet

‘Heb uw naaste lief als uzelf’. Daarmee wordt niet bedoeld dat we onszelf moeten liefhebben. Dat kunnen we niet zo goed. Essentie is, dat we moeten beseffen dat anderen net als wij zijn.

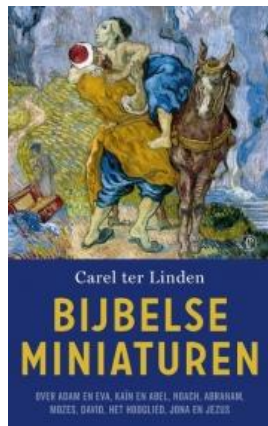
Geloofsthema's

Vreemdgaan?

(een predikant aan het woord)

“Ik moet er niet aan denken dat we de bijbelverhalen kwijtraken. Er is genoeg in ons mensen gegroeid aan collectief geweten, aan wat goed is en niet goed. De Bijbel blijft daarop van invloed. Als die ons onverschillig gaat laten, dan worden we in het ergste geval de egoïst die we van nature zijn. Maar we hebben ook een andere kant. Barmhartigheid, ontferming, het besef dat anderen zijn zoals wij. Denk aan die prachtige zin uit de Bijbel: ‘Heb uw naaste lief als uzelf’. Daarmee wordt niet bedoeld dat we onszelf moeten liefhebben. Dat kunnen we niet zo goed. Essentie is, dat we moeten beseffen dat anderen net als wij zijn. Die notie is niet exclusief voor het christendom, die kun je ook elders vinden. Dit is waarin ik ben opgevoed, ik kan niet zonder. Maar ook andere godsdiensten kunnen bijdragen aan het gezamenlijke inzicht in wat deze wereld verder kan helpen.”

Zo eindigt het relaas in het artikel over Carel ter Linden (broer van de onlangs overleden Nico) in Trouw van 29 september 2018. Met deze boodschap trekt Ter Linden graag het land door. Ook met zijn nieuwe boek ‘Bijbelse Miniaturen’, waarin hij zeventig bijbelverhalen uitlegt, probeert de predikant medemensen

te bereiken die zich niet-gelovig noemen. 'De verhalen moeten zo overkomen dat iedereen voelt: dit is niet van vroeger, dit is nu.' In het vorige boekje: 'Wat doe ik hier in Godsnaam?' uit 2013 beschrijft hij, wat hij wel en niet (meer) gelooft. In zijn lange leven (84 jaar) heeft de predikant afscheid genomen van het geloof in de almachtige God waarmee hij opgroeide. 'God heeft mensen nodig'; dat inzicht was voor hem een openbaring. "Ik voel me thuis bij de vrijzinnigen, maar ik vind dat ik nog steeds wel orthodox ben, in de zin van recht in de leer. Ik zie mijzelf als middelaar tussen traditie en nieuwere inzichten. Je moet met tact met medegelovigen omgaan, maar tegelijk wil je nieuwe inzichten niet afhouden. (...) De Bijbel is niet het exclusieve bezit van de kerk of synagoge. Het is een kostbaar erfgoed van een oud volk, dat voor ons allen ter beschikking ligt. Naarmate er minder mensen naar de kerk gaan, moeten we meer zorgen dat de verhalen hoorbaar blijven." Dat heeft Ter Linden letterlijk gedaan. De NCRV vroeg hem voor de wekelijkse radio-overdenking elke keer een bijbelverhaal uit te leggen. In drie minuten! "Dat kun je niet menen", zei de theoloog tegen de redacteur. (...) Ter Linden probeerde het met tien verhalen. Het lukte zich te beperken, en het werden er uiteindelijk zeventig. Op verzoek van De Arbeiderspers zijn die nu gebundeld. (...) "Geloven is", volgens Ter Linden, "dat de diepte, de betekenis van de verhalen van de Bijbel voor jou een inspiratiebron wordt én dat je ernaar handelt".

Daarom besluit hij zijn uitleg over de Samaritaan die een beroofde en gewonde man hielp als volgt:

'De vraag wie onze naaste is, wil Jezus zeggen, is niet zo interessant. Interessanter is de vraag of u en ik als het erop aankomt zélf een naaste zullen zijn voor wie hulp nodig heeft.'

"De Bijbel heeft onze cultuur in het westen diepgaand beïnvloed. Ook in het humanisme kun je de kern van het christelijke geloof terugvinden. Het besef van wat goed is en wat niet, wat ons mensen heilig moet zijn en wat wij hoog te houden hebben. Het gaat om menselijke waarden, eeuwige beginselen." (...) "God is in de Bijbel niet aan het woord, er zit altijd een schrijver tussen. Die laat God

zeggen wat hij gelooft. (...) “Je moet altijd kijken: wie is aan het woord en tot wie richt hij zich.”

Vreemdgaan? Zo kun je de missie van Ter Linden zien in het licht van: ‘Buren bij je laten gluren’. Niet zelf alleen bij een ander ‘binnen’ kijken, maar de ander bij jouzelf binnen laten en je zelfs aanpassen aan de mores van de bezoeker, omdat

hij/zij er anders geen snars van snapt. Zo kunnen vreemden naasten worden. Ondanks dat je daarbij wellicht een aantal ‘heilige huisjes’ af zal moeten breken, kunnen we daarmee rijke bronnen aanboren, en dat is dan geen ‘barmhartigheid’, maar behelst een universeel diep menselijke waarde, die de grond is van ons bestaan, én geloven (red.).

Dit stukje is tot stand gekomen n.a.v. de verwerking van Maaïke van Houten van het interview met Nico ter Linden over zijn nieuwste boek: ‘Bijbelse Miniaturen’, uitgegeven bij De Arbeiderspers, in haar artikel in Trouw: ‘**Waargebeurd, maar niet waar.**’

“Verspil de rest van je leven niet aan bespiegelingen over je buren, tenzij je daarmee een of ander voordeel voor beide partijen op het oog hebt.”

Uitspraak van Marcus Aurelius
Romeins keizer 121-180

buitenstebinnen

Diaconale collecten

- 4 november: Inloophuis Domino Gouda
- 25 december: Solidaridad
- 6 januari: Diaconaat eigen gemeente
- 3 februari: Stichting Ondersteuning Sovata
- 3 maart: Inloophuis Domino Gouda
- 14 april: Voedselbank IJssel en Lek

4 november: Inloophuis Domino Gouda

Wat is Inloophuis Domino?

De Stichting Inloophuis Domino heeft tot doel om vanuit een christelijk sociale levensvisie, sociaal en maatschappelijk zwakkeren een plaats te bieden waar zij welkom zijn.

Alle bezoekers zijn welkom, ongeacht religie of afkomst.

Het Inloophuis bindt de strijd aan tegen de eenzaamheid in onze maatschappij door een luisterend oor te bieden. Het is een unieke 'huiskamer'. Wie wil, kan vrijblijvend binnenlopen voor een kop koffie of thee, een gezellig praatje, een spel of zomaar.

Vier keer per week wordt 's avonds een warme maaltijd geserveerd.

Eén keer per week 's middags een seniorenmaaltijd. Vanaf het begin is ervoor gekozen om vanuit een christelijke identiteit te werken.

Deze wordt (alleen) uitgedragen door praktische hulp.

Het Inloophuis wordt aangestuurd door een stichtingsbestuur. Het bestuurslid P&O begeleidt de twee

parttime coördinatoren. De coördinator vormt samen met de staffleden de staf voor de vrijwilligers. De belangrijkste taak van de coördinator is het aansturen van de ruim 90 vrijwilligers. Bestuursleden en vrijwilligers werken geheel op vrijwillige basis en ontvangen hiervoor geen geldelijke beloning. De coördinator wordt conform de cao welzijn & Maatschappelijke dienstverlening beloond.

*Een donatie kunt u overmaken naar rekeningnummer:
NL88 INGB 0001 7732 45 t.n.v. Vrienden van Inloophuis Domino*

25 december: Solidaridad

duurzame cacaoteelt geeft linda kans op betere toekomst

Toen Linda Afedzi uit Ghana 16 jaar oud was, werd ze zwanger en stopte ze met school. Op haar 17e was zij alleenstaande moeder van een tweeling en had ze geen inkomen. Inmiddels is zij 22 jaar oud en ziet haar leven er heel anders uit.

Dankzij het cacaoprogramma MASO van Solidaridad in Ghana is ze nu cacaoboer en kan ze gaan sparen voor haar droom: geneeskunde studeren.

grote werkloosheid onder jongeren

Linda komt uit het dorp Liate Wote in het Volta-gebied van Ghana. Linda's moeder is een handelaar en heeft een kleine maïsboerderij. Haar vader is timmerman. Het grootste deel van de jongeren in het dorp is werkloos. "Voordat Solidaridad naar deze gemeenschap kwam, hadden we niks te doen. Sommige jongeren gingen na de middelbare school naar de grote steden om werk te vinden, maar kwamen vaak al snel terug omdat de situatie daar hetzelfde is."

solidaridad maakt cacaosector weer aantrekkelijk

Ondanks de werkloosheid zien Ghanese jongeren een baan in de cacaoteelt vaak niet zitten, omdat deze sector weinig oplevert. Cacaoboeren werken met verouderde landbouwmethoden en putten

de grond volledig uit. Hierdoor loopt de cacaoproductie terug. Het MASO-programma brengt daar verandering in door jongeren te trainen in duurzame cacao-teelt die wel genoeg oplevert. Zo wordt de cacao-sector weer aantrekkelijk.

veel geleerd over duurzame cacao-teelt

Het MASO-programma van Solidaridad kwam in 2016 naar Liate Wote en Linda werd een van de deelnemers. Linda's kinderen konden naar de dagopvang die Solidaridad biedt in de buurt van de trainingslocaties. "Ik wist niets over cacao-teelt", vertelt Linda. "Maar dankzij Solidaridad heb ik enorm veel geleerd over het op een duurzame manier planten van cacao en andere duurzame landbouwpraktijken. Ook weet ik nu meer over budgettering en het tegengaan van kinderarbeid."

linda heeft haar eerste cacao inmiddels geplant

Linda heeft inmiddels één hectare met cacao beplant. De nu nog kleine cacao-plantjes zullen pas over 3 jaar cacao opleveren. Daarom heeft Linda ook maïs en cassave geplant. Deze gewassen bieden schaduw aan de cacao en zorgen voor voedsel en extra inkomen voor haar inmiddels 6-jarige tweeling.

Een donatie kunt u overmaken naar: NL05 TRIO 0212 1854 11 t.n.v. Solidaridad.

6 januari: Diaconaat eigen gemeente

3 februari: Stichting Ondersteuning Sovata

Stichting Ondersteuning Sovata stelt zich ten doel om via kleinschalige en middelgrote projecten hulp te verlenen en

woonsituaties te verbeteren in achterstandsgebieden van Roemenië en in het bijzonder Sovata en Sarateni.

Sarateni is een gemeente die tot 2004 deel uitmaakte van de gemeente Sovata.

SOS tracht haar doel vooral te bereiken door het verwerven van donaties, het inzamelen van humanitaire goederen, kleding, schoeisel, dekens en schoolartikelen. De ingezamelde kleding en schoeisel wordt uitgezocht (bruikbaar/niet-bruikbaar), gesorteerd (voor gezinsdozen, voor goede doelen, voor diabetes fonds, etc.), gerubriceerd (op maat in jongens, meisjes, dames en heren) en verwerkt in gezinsdozen die op de individuele gezinsleden zijn toegespitst.

Het opzetten en begeleiden van kleine en middelgrote projecten zal tot een van haar hoofdtaken behoren.

De gerealiseerde projecten zijn:

- het verstrekken van voedselbonnen;
- het uitdelen van voedselpakketten;
- het uitdelen van gezinsdozen met kleding, schoeisel en hygiëne producten;
- het uitdelen van dekendozen;
- het verstrekken van schriften, werkboeken, schrijf- en handarbeid materialen voor kinderen van de lagere scholen;
- het verstrekken van hygiëne materialen voor kinderen van de lagere school;
- het verstrekken van schrijf- en handarbeid materialen voor kinderen van crèches;
- het verstrekken van bedjes en matrasjes voor kindercrèches;
- het verstrekken van maaltijden aan kinderen van crèches en van de lagere school;
- het mee financieren van een rouwcentrum voor de gemeente Sarateni;
- het herbouwen van afgebrande huisjes voor enkele gezinnen;
- het financieren van protheses voor kostwinners.

Twee maal per jaar, in april en in oktober, wordt er een hulpgoederen transport naar Sovata georganiseerd.

De hulpgoederen worden persoonlijk uitgereikt aan scholen, crèches en de gezinnen in Sovata en Sarateni. Gedurende het jaar worden

diverse bezoeken gebracht voor overleg ter plaatse en controle van de voortgang van de lopende projecten.

De bestuursleden ontvangen geen beloning en geen vergoeding voor de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. De kosten van de reis naar en het verblijf in Sovata in Roemenië zijn geheel voor eigen rekening van zowel bestuursleden als de Nederlandse hulpverleners die meegaan voor het uitreiken van de hulpgoederen. De stichting heeft geen personeel in dienst. Alle activiteiten worden door onbetaalde vrijwilligers gedaan. De Roemeense hulpverleners krijgen voor hun werkzaamheden wel een financiële vergoeding die betaald wordt uit de aparte fondsenwerving voor kosten SOS en niet uit donaties voor het goede doel.

*Uw donatie kunt u overmaken naar rekeningnummer:
NL88 INGB 0003 5337 95 t.n.v. Stichting Ondersteuning Sovata.*

3 maart: Inloophuis Domino Gouda

Voor de informatie zie hiervoor blz. 6 en 7.

14 april: Voedselbank IJssel en Lek

Gezond voedsel voor iederéén in de Krimpenerwaard
In Nederland leven vele mensen onder de armoedegrens. Helaas óók in de gemeente Krimpenerwaard. De *voedselbank IJssel en Lek* helpt deze mensen door ze tijdelijk te voorzien van voedselpakketten. Om de klanten van voldoende eten te kunnen voorzien wordt samengewerkt met lokale bedrijven, instellingen, overheden en particulieren. Zo zorgen zij er samen voor dat armoede wordt bestreden.

Beleidsplan:

In de gemeente Krimpenerwaard is de voedselbank actief om sponsoren te werven die geld en goederen schenken aan de voedselbank. De goederen zijn bestemd om uit te delen aan de mensen die financieel niet in staat zijn om gezond voedsel voor zichzelf en eventuele gezinsleden te verkrijgen. Het geld dat we

vragen is bestemd voor de exploitatie van de voedselbank: aanschaf en onderhoud van bestelbus (met koelfaciliteit), verwarmings- en elektriciteitskosten, alsmede voor de huur van ruimtes waar de uitgifte en de opslag worden gerealiseerd.

Aan de kerken in de gemeente Krimpenerwaard wordt een bijdrage gevraagd voor een product van de maand dat niet standaard in een voedselpakket aanwezig is.

Ook worden wekelijks alle pakketten aangevuld met verse groenten, vlees en andere producten om zodoende iedereen te kunnen voorzien van een volwaardig pakket.

Aan de scholen in de gemeente wordt ook een bijdrage gevraagd in de vorm van ingezamelde producten met als doel de voorraad op peil te houden en tevens de leerlingen bewust te maken van het feit dat het niet altijd vanzelfsprekend is dat voedsel en andere producten verkrijgbaar zijn.

Beloningsbeleid:

Allen die aan de stichting Voedselbank IJssel en Lek verbonden zijn krijgen geen beloning; er wordt aan niemand een salaris uitgekeerd.

Steun de Voedselbank IJssel en Lek met uw bijdrage
op rekeningnummer: NL85 RABO 0320 3968 00

Meer informatie: www.voedselbankijsselenlek.nl

“De burens weten precies hoe verkeerd wij het doen. Maar daar staat tegenover dat wij precies weten hoe verkeerd de burens het doen.”

Uitspraak van Simon Carmiggelt
Nederlands schrijver 1913-1987

De moeder de vrouw

Ik ging naar Bommel om de brug te zien.
Ik zag de nieuwe brug. Twee overzijden
die elkaar vroeger schenen te vermijden,
worden weer burens. Een minuut of tien
dat ik daar lag, in 't gras, mijn thee gedronken,
mijn hoofd vol van het landschap wijd en zijd -
laat mij daar midden uit de oneindigheid
een stem vernemen dat mijn oren klonken.

Het was een vrouw. Het schip dat zij bevoer
kwam langzaam stroomaf door de brug gevaren.
Zij was alleen aan dek, zij stond bij 't roer,

en wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren.
O, dacht ik, o, dat daar mijn moeder voer.
Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren.

Martinus Nijhoff

Nijhoff bezocht regelmatig familie in Zaltbommel, maar dit gedicht schreef hij naar aanleiding van een anekdote van zijn huisgenoot Hans Philips

inkijk

Dit onderwerp hoort eigenlijk onder de noemer: **Buitenstebinnen (diaconaat)**, maar omdat dit zo duidelijk een inkijk geeft in persoonlijke situaties dichtbij is het hieronder geplaatst. Leest u het en u kunt bepalen of dat wel klopt.

‘Burengeluur’ – diaconaat

Vóór 1 april (ook wel 1 mei?) hoor je veel mensen spreken over het invullen van de belastingpapieren. Ik moet dan regelmatig denken aan de mensen die bij Stichting Budgethulp Krimpenerwaard aankloppen omdat ze hun financiën niet op orde kunnen houden. Het invullen van formulieren voor de belastingdienst (i.v.m. toeslagen) neemt een prominente plek in bij hun (dagelijkse) zorgen.

Vaak moet ik ook denken aan een voorbeeld dat ik in mijn werk gebruikte om diakenen uit te leggen hoe onze samenleving bijdraagt aan de complexiteit van hun financiële situatie. Hoe politieke keuzes en veranderingen bij bedrijven daar invloed op hebben. Het was het voorbeeld van de ons (nog?) welbekende postbode. Jaren geleden was dat een gerespecteerd beroep. Nu kunnen door flexibele en kleine contracten de mensen die de post bezorgen niet meer rondkomen van het loon dat ze daar mee verdienen. Bij bijv. Sandh niet, maar ook bij PostNL niet.

Tot vorig jaar zomer was dit alles voor mij nog een 'andere wereld' en ontmoette ik niet of nauwelijks mensen in zo'n situatie. Per 1 juni vorig jaar krijg ik regelmatig een inkijkje in de financiële zorgen van 'de burens'. Ik spreek die mensen nu, kijk hun in de ogen als ze erover vertellen hoe ze er financieel aan toe zijn en wat hun moeiten zijn. Ik hoor (te) vaak dat mensen de weg niet meer kunnen vinden in alle formulieren, die van de belastingdienst, maar ook die van de gemeente en van organisaties. Bovendien heeft deze groep vaak veel moeite met het lezen van teksten! En dan de hoge woonlasten, hoge huren o.a. doordat er een buffer moest komen bij woningcorporaties.

Een kleine anekdote:

Afgelopen winter nodigden Hans' broer en zijn vrouw ons uit om te komen lunchen ergens aan het strand. Onderweg in de auto spraken we even over mijn vrijwilligerswerk voor St. Budgethulp. De vraag klonk 'Hoe kan het dat mensen schulden opbouwen?' Tja, daar zat ik (vanuit mijn luxe positie ☺). Wat is dan een goed antwoord? Ik probeerde: 'Ja, daar kunnen wij ons met onze geregelde levens niet zoveel bij voorstellen misschien, we hebben een vast loon of pensioen. We zijn al een eind met het afbetalen van de hypotheek en krijgen misschien ook nog wat renteaftrek. De belastingdienst vult onze formulieren vaak al grotendeels in! We weten precies waar we iedere maand financieel aan toe zijn. Maar wee degene met één of meer flexibele contracten. Dan weer een maand twee dagen in de week werken of een hele week en dan weer even niet. Dat heeft invloed op de toeslagen! En dan de inhouding van het loon op de bijstandsuitkering of andersom: een klein loon met aanvullende bijstand. De ene maand zus, de andere zo. Wordt daar maar eens wijs uit. Het betreft misschien niet onze directe burens, maar het gebeurt om ons heen.' Kent u zo'n 'buur'?

Het werd nog wel een redelijk lang antwoord

De ene maand zus, de andere zo. Wordt daar maar eens wijs uit. Het betreft misschien niet onze directe burens, maar het gebeurt om ons heen.' Kent u zo'n 'buur'?

Natuurlijk zijn er ook mensen bij die 'het' niet handig aanpakken, maar dat is een minderheid. De meeste mensen lopen vast in de bureaucratie en de geringe kansen op (vast) werk waar je zoveel mee verdient dat je er ook echt van kunt rondkomen (zonder gekke dingen te doen)! Een heel herkenbaar verhaal vindt u op de website van Movisie. Het zou zomaar één van ons of van onze kinderen kunnen betreffen:

Mark: 'Twee jaar geleden ben ik ontslagen. Daarvoor was ik bedrijfsleider bij een grote winkel, die failliet ging. Mijn vrouw werkt niet. Zij is thuis en zorgt voor onze kinderen. Onze jongste zoon Bram heeft een vorm van autisme, waardoor hij veel begeleiding en aandacht nodig heeft. De eerste periode na mijn ontslag ging het nog wel. We konden toen nog aardig rondkomen. Inmiddels is dit veel lastiger. Vooral toen we terugvielen op de bijstand is er veel veranderd. We komen maandelijks tekort en lopen steeds meer achter met betalingen. Als je eenmaal achterstanden hebt is je schuldenlijst net zo'n sneeuwbal die een berg afrolt. Er komt steeds meer bij, alles zit tegen en we raken steeds meer de grip op ons leven kwijt'.

In onze gemeente Krimpenerwaard is er een Stichting (Budgethulp Krimpenerwaard) die mensen in deze situatie probeert te ondersteunen.

Namens uw diaconale commissie, EvdW

Tien Woorden

Uit de kerkbode van de Protestantse kerk in Leerdam. Niet onze directe burens, maar wel burens. Een hertaling van hun predikant ds. J. v/d Berg.

De Tien Woorden - een bewerking

Ik ben Hij die is
God zal ik u wezen.
Ik heb u verlost:
leef als bevrijde mensen

De weg van het gebod
is de weg die je vrijmaakt:
vrij van andere goden en machten
je hoeft ze niet te dienen
je hoeft niet te buigen.
vrij om God niet vast te leggen
in denkbeelden van hout en steen
in denkbeelden van dogma en belijdenis.
vrij om de Naam van God
aan te roepen, te belijden,
te fluisteren als de naam van de liefste.
vrij om tijd vrij te maken
voor jezelf, voor elkaar, voor God.
vrij om te leren
van de generatie die ons voorgaat
aan de kinderen, de mensen van morgen.
vrij om wel kwaad te worden
maar nooit langer dan tot de zon ondergaat
zodat er in je hart geen ruimte komt
voor wrok en bitterheid.
vrij om trouw te zijn
aan man, vrouw, vriend, vriendin
tot wie je ooit eens zei: ik hou van jou.
vrij om rechtvaardig en zorgvuldig om te gaan
met wat jou aan bezit is toevertrouwd.
vrij om eerlijk en vol vreugde te zeggen:

ik weet iets goeds van hem... over haar...
en anders hou je liever je mond.
vrij van begeerte,
dat verschrikkelijke verlangen
om te hebben wat de ander heeft,
dat je verteert en stuk maakt.

Leef als bevrijde mensen,
Ik heb u verlost!

“Mijn burens zijn gek op mijn pianospel. Laatst gooiden ze mijn ruiten in om me beter te kunnen horen spelen.”

Uitspraak van Les Dawson
Engels komiek en cabaretier 1931-1993

verkenning

Wat gebeurt er als moslims en christenen elkaar alleen via de media leren kennen? Dan ontstaan er beelden, misschien zelfs waanbeelden, die niet door praktijkervaringen genuanceerd of getoetst kunnen worden.

Spiegelreis vol zin

In 'Volzin' van 2018 verschijnt de laatste maanden telkens een rubriek over wederzijdse bezoeken aan 'andere' geloofsgemeenschappen. Twee vrienden (een columnist en islamdeskundige, en een protestantse predikant) die van verschillende religies 'stammen', delen hun ervaringen over deze bezoeken met de lezers van Volzin.

De artikelen, waarover hieronder geschreven wordt, staan in de augustus en september uitgave van 2018 van Volzin.

De Islamdeskundige Enis Odaci schrijft het in zijn artikel 'Wil de echte Jezus Christus opstaan?' in Volzin als het volgt:

“Bevriende predikant Herman Koetsveld en ik gaan op een zogenaamde ‘spiegelreis’. We

kennen elkaar al jaren en weten precies wat en hoe we denken over ons geloofsleven. We lijken wel getrouwd. En zoals voor elke relatie geldt: we moeten natuurlijk werken aan afwisseling en nieuwe ervaringen. Daarom wilde ik andere vormen van christendom leren kennen dan alleen de protestantse versie die ik al via hem ken. En hij wilde natuurlijk andere vormen van islam leren kennen. Zo stuurt hij mij door christelijk Nederland en ik stuur hem door islamitisch Nederland. U kunt er ook deze maand weer over lezen.”

Ook kunt u commentaren lezen over deze ervaringen via de site van Enis Odaci zelf: www.enisodaci.nl. Daarin staan delen van deze artikelen, maar ook een video van een tv uitzending waarin Odaci en Koetsveld reageren op een recent gebeuren in Parijs ná die van ‘Charlie Hebdo’.

In zijn artikel schrijft Odaci dat de opvattingen over Jezus velen gezichten kent in het ‘christendom’, evenzo is het met Mohammed gesteld in de ‘moslimwereld’. Het beeld is afhankelijk van de geloofsrichting die daar invulling aan geeft.

Odaci schrijft verderop in zijn artikel dat hij door zijn ervaringen niet meer zal spreken over: ‘hét christendom’, omdat hét christendom niet bestaat, wel meerderheidsgroepen van bepaalde interpretaties. Evenzo verklaart zijn vriend en tegenpool Herman Koetsveld in zijn artikel: “*Dat ‘dé islam’ niet hetzelfde is als ‘de niets en niemand ontziende terreur’.*” Na ‘nine eleven’ (terreurdaad op de World Trade Center in New York in 2001) is de opvatting over ‘dé islam’ in de angstige harten van tallozen definitief veranderd en wordt islam direct verbonden met deze terreurdaad.

Odaci schrijft: “**Groepsdenken:**

Misschien is dat wel waar het om gaat. Groepsdenken is gelijktijdig zegen en vloek. Allemaal willen we bij een groep horen.”

We willen graag de anderen onderbrengen in een gemakkelijk te benoemen en algemene begripsbepaling, waarbij wij de enkeling absoluut geen recht doen: ‘alle moslims zijn:’, of de westerse wereld wordt op één hoop gegooid met het christendom, of nog erger: ‘moslimterroristen’, ‘christen-honden’, en noem verder de kort door de bocht omschrijvingen maar op.

Als we zo naar de ‘anderen’ blijven kijken, dan komen we niet verder dan louter ‘gluren bij de burens’. We maken onszelf op deze manier niet (her-)kenbaar (want we ‘gluren’ achter de denkbeeldige gordijntjes naar wat de burens zoal niet uitspoken, zonder dat die burens ons werkelijk kunnen zien). Op het gebied van geloofsovertuiging lijkt het soms nog een trapje hoger te gaan. Groeperingen in geloof verketteren elkaar soms om hun opvattingen. Opeens blijkt een overtuiging of een denkbeeld een item te zijn voor ‘wij-zij denken’, een vorm van ‘vijand-denken’, waarbij de ‘anderen’ niet meer als gelijkwaardige personen worden gezien.

Op de site van Odaci staat het als volgt:

*Wij geloven in taal van vertrouwen. Met harde, kwetsende taal is het eenvoudig om mensen uit te sluiten. **Maar met taal van vertrouwen, waarbij het uitgangspunt is dat de ander er toe doet, ontstaat er een andere ruimte.** In die ruimte wordt het mogelijk om de meest lastige vragen open en respectvol met elkaar te bespreken, uit te sluiten. Maar met taal van vertrouwen, waarbij het uitgangspunt is dat de ander er toe doet, ontstaat er een andere ruimte.*

Koetsveld schrijft dat hij na de gebeurtenis van ‘nine eleven’ een gezamenlijke dienst heeft gehouden op aanvraag van een imam, nooit meer over ‘onze God’, of ‘de God van Israël’; ‘de God van de Bijbel’ of alles wat maar zweemt richting theologische annexatie van het mysterie van alle leven zal kunnen spreken. Het blijkt hét scharniermoment van zijn leven te zijn geweest, maar ook een

bevrijding van jewelste. *“Sindsdien open ik mijn gebeden steevast met ‘God van alle mensen’.”*

Koetsveld en Odaci kruipen uit hun schulp als zij de gemeenschappen van het andere geloof bezoeken en andere mensen ontmoeten die buiten hun eigen kaders leven/geloven.

Koetsveld neemt deel aan de gebedsdienst in de Sultan Ahmet moskee in Zaandam en Odaci aan de dienst van de evangelische pinkstergemeente Jesus Christ Foundation Church in Amsterdam-Bijlmer.

Zij worden geraakt nadat zij werkelijk andere mensen ontmoeten, waarna ze niet meer alleen uitgaan van een algemeen gevoelen vol vooroordelen. Ze zien de mens met hun eigenheid aan gedachten en opvattingen voor zich. Mensen die het waard zijn om te ‘benaderen’.

Enkele ervaringen die Odaci en Koetsveld met ons delen:

Odaci in de ontmoeting met Samuel Lee, voorganger de pinkstergemeenschap van de Bijlmer:

“Is Samuel Lee met zijn collega’s en zijn pinkstergemeente wel representatief voor de evangelische kerken in Nederland? Ik vermoed van niet. Het is een man die midden in een multiculturele wijk van alle culturen met elkaar weet te verbinden. Hij is vrienden met alle bevolkingsgroepen en alle levensbeschouwingen.

Lee: ‘Ik heb de afgelopen elf jaar deze boodschap van verbinding gepredikt. Ik ben meer dan honderd mensen kwijtgeraakt. Ze zijn weggegaan omdat ze vinden dat ik niet meer ‘goed’ geloof, dat ik water bij de wijn zou doen. Maar ik heb ook nieuwe leden erbij gekregen, omdat ze mij buiten zien doen wat ik op zondag preek. Daarom hebben ze vertrouwen in mij. (...) Ik moet eerlijk zeggen dat ik twaalf jaar geleden een religieuze fanatiekeling was. Ik was iemand die de moslim en de Koran afkeurde, ook omdat ik een trauma had opgelopen in het Midden-Oosten, waar mensen in naam van de islam vreselijke dingen werd aangedaan. In die periode ging ik bovendien met een groep om uit Amerika, die in de top zat van het ‘prosperity gospel’, de welvaartsdominees uit de VS, die geld vragen om een vliegtuig te kopen. Ik stond op een geven moment zelf op

een cover van een vooraanstaand pinkstermagazine in de VS. Ik hoorde een stem in mijn ziel: 'gefeliciteerd, is dit wat je bent? Is dit alles wat ik van jou wilde? Wees met de armen, de stemlozen en dien ze!

Lee stapte uit dat elitaire netwerk en komt in aanraking met andersdenkende christenen. Hij gelooft een 'grassroots' christendom, een christendom van het volk, dat aan de kant van de armen staat en niet de 'empire' christendom. Het soort christendom dat onder Romeinen, Spanjaarden, Engelsen en nu de Amerikanen gebruikt is als een manier om de eigen politieke agenda te verkopen."

Aan het eind van dit artikel biedt Odaci zijn excuses aan, omdat hij Lee in eerste instantie zijn beelden over de evangelische beweging op hem projecteert, zoals islamcritici zich gedragen wanneer ze moslims spreken. Ze lopen eerst de misstanden af.

Zo is ook de vraag die Koetsveld stelt aan imam Osman Gülbe: *'Wat is in jullie beleving veranderd na 'nine eleven'?* Het antwoord verrast Koetsveld: *"De onderlinge solidariteit is versterkt. Er is meer zorg voor elkaar. Maar er is ook meer dan ooit de opdracht om de kern van de islam, de boodschap van vrede met God en met elkaar met alles en iedereen te delen. Het is de kern van ons mens-zijn."* Maar al die weerstanden dan? reageert Koetsveld.

"Ach, veel van die mensen hebben nog nooit met een moslim gesproken, zijn nog nooit in een moskee geweest, hebben nog nooit de moeite genomen om kennis te maken." antwoordt Osman Gülbe.

Herman en Enis komen elkaar aan het einde van hun reis weer tegen en zullen dan elkaars ervaringen optekenen in een nieuw te verschijnen boek. Het is de bedoeling dat beiden meer inzicht krijgen in de veelzijdigheid van elkaars traditie, maar ook de actuele vragen in de samenleving bespreken in meerdere geloofsgemeenschappen. Ik kijk er naar uit als deze uitgave in de boekhandel ligt.

HvdW

Het zwijgen van de planten

De eenzijdige betrekkingen tussen jullie en mij
ontwikkelen zich lang niet slecht.

Ik weet wat een bloem, blad, aar, eikel, steel is,
en wat er met jullie in april gebeurt, wat in december.

Hoewel mijn nieuwsgierigheid onbeantwoord blijft,
buig ik me speciaal over sommige van jullie
en leg voor andere het hoofd in de nek.

Bij mij hebben jullie namen:
klis, kleefkruid, drieblad,
heide, jeneverbes, maretak, vergeet-mij-niet,
maar ik heet voor jullie niets.

Onze reis is gemeenschappelijk.
Als je samen reist, praat je toch met elkaar,
wisselt opmerkingen uit, desnoods maar over het weer
of over de stations die onderweg voorbischieten.

Onderwerpen te over, want er is veel dat ons verbindt.
Dezelfde ster houdt ons binnen zijn bereik.
We werpen met evenveel recht elk onze eigen schaduw.
We proberen iets te weten, ieder op zijn manier,
en wat we niet weten, lijkt ook op elkaar.

Ik leg het uit zo goed ik kan, vraag alsjeblieft:
wat het betekent iets met ogen te bekijken,
waarom in mij een hart klopt
en waarom mijn lichaam niet geworteld is.

Maar hoe kan ik antwoorden op ongestelde vragen
als ik daarbij ook iemand ben
die voor jullie zozeer niemand is?

Struikgewas, jong bos, weiden, rietland --
alles wat ik jullie zeg, is een monoloog,
en wie er ook luistert - jullie niet.

Met jullie praten is noodzakelijk en onmogelijk.
Is dringend nodig in ons haastige leven
en wordt uitgesteld tot nooit.

Wisława Szymborska (1923-2012)

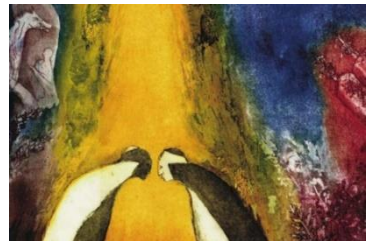
blik verruimen

Andersgelovigen komen hierin aan het woord. We schetsen hier telkens enkele uitspraken van hen, zodat de verschillen en de overeenkomsten die er zijn, goed tot hun recht komen. Het schept duidelijkheid, wanneer je eerst kennis neemt van de uitgangspunten van de ander, voordat je überhaupt tot een vruchtbaar gesprek kunt komen. Maar je kunt ook aan de hand van de ander jezelf (en je eigen geloof) kritisch bekijken. Hoe is mijn houding erin en wat heeft dat te zeggen?

Ons eigen erf

In het kwartaalblad van de PKN: 'Kerk & Israël Onderweg' laat Jedidja Harthoorn als antwoord op het jaarthema: 'Wie ben je?' van dit blad een moslima, een Jodin en een christin aan het woord over wat zij als hun identiteit zien ten aan zien van hun geloof.

In de eerste van de serie van vier sub-thema's is: 'Ons eigen erf'.

Wat is de identiteit van een Jood, een christen, een moslim?

Het tweede sub-thema: 'Over de heg kijken'. Wat betekent het om leentjebuurt te spelen? Wat doet dat met je? (we zijn benieuwd want dit raakt ons thema van nu: 'Gluren bij de burens')

Derde sub-thema: 'Op een ander erf'. Over het overgaan van de een naar de andere godsdienst.

Vierde: 'Verwarring op eigen erf'. Over Messiasbelijdende Joden.

Maar nu eerst: 'Ons eigen erf'.

Nadia Dahri: **'over moslim-zijn'**.

Zij is moslimtheologe, (familie)mediator en contextueel hulpverlener.

Belangrijke uitspraak:

"Ik ben gericht op het verbinden van mensen."

Marianne van Praag: **'over Joods zijn'**.

Zij is rabbijn van de liberaal Joodse Gemeente in Den Haag.

Belangrijkste uitspraak:

"Ik moedig anderen aan eigen verantwoordelijkheid te nemen."

Rebecca Onderstal: **'over christen zijn'**.

Zij is predikant in de Protestantse Gemeente Houten.

Belangrijkste uitspraak:

"Ik help mensen ontdekken wat ze in zich hebben."

N.D.

"Het woord 'islam' bevat het woord 'salam': vrede. Mijn ouders leerden mij al hoe belangrijk het streven naar verbondenheid is: de nadruk in mijn opvoeding lag op liefhebben, hulp bieden en een ander geen onrecht aandoen. Ze leerden me ook dankbaarheid, tevreden zijn met wat je hebt. tegelijk was er in ons gezin – zoals in zoveel moslim-gezinnen – wel een sterk gevoel van competitie. dat komt voort uit verzen van de Koran en in de Hadiths waar geschreven staat: 'De beste van jullie is degene die...' Het doel is om de beste versie van jezelf te zijn."

M.v.P.

“Het Jodendom is een doe-religie: het gaat er niet om wat je gelooft, maar om wat je doet. ‘Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet’, dat is het basisprincipe. De Joodse filosoof Levinas zei: God openbaart zich in de ogen van de ander. Dus je richt je op die ander, kijkt in zijn ogen. Waar je kan helpen, help je.”

R.O.

“Al jong was het geloof een houvast voor me. Mijn ouders’ geloofsbeleving was heel persoonlijk en dat gaven ze mij ook mee. Tegelijkertijd was er ruimte voor twijfel, discussie over het interpreteren van de Bijbel, voor gesprek wat wel en niet mocht. Als dominee raak ik gauw in gesprek over geloof. dat geloof moet zichtbaar zijn in mijn gedrag, anders ben ik niet geloofwaardig. dat zit voor mij vooral in het luisteren naar mensen, het op zoek zijn naar het verhaal van de ander. Maar ook in het niet-veroordelen van de ander- dat vind ik een heel belangrijk onderdeel van Jezus’ boodschap.”

N.D.

“De belangrijkste vraag is: Wat draag jij bij aan een betere samenleving? Ik heb altijd grote belangstelling gehad voor andere levenswijzen, want die verrijken mijn leven. Met Joden voel ik me verbonden op religieus vlak; met christenen op spiritueel vlak. Ik merk wel dat het als moslim makkelijker is om een kerk binnen te komen dan een synagoge. Ik hoop dan ook dat er in de toekomst meer openheid zal komen in de Joodse gemeenschap. Uiteindelijk gaat het in de islam – net als in andere levensbeschouwingen – om een universele opdracht: ‘houd van je medemens’. dat betekent eigenlijk: respecteer de ander. Je mag zijn wie je bent, zolang je daarmee je medemens geen onrecht aandoet.”

M.v.P.

“Als rabbijn ben ik een doorgeefluik van de Joodse traditie. Mijn nadruk ligt op het verbindende, het sociale aspect. Ik vertel de mensen niet wat ze moeten voelen, denken of geloven; ik geef ze de ruimte. Ik moedig anderen aan: kies je eigen regels, leef een verantwoord leven. Dé waarheid bestaat niet. Waarheid in het Hebreeuws is: ‘emet’, dat betekent ‘moeder’ en ‘dood’. Dat is de enige waarheid die er is: je wordt geboren en je gaat dood. de rest is interpretatie. Ik zie de wereld als een groot boeket bloemen. Iedereen mag geloven wat hij wil. Iedere bloem is belangrijk voor de schoonheid van het boeket. Ik voel me verbonden met moslims. De islam is ook een manier van leven, er zijn gebedstijden en spijswetten die het leven bepalen. en net als in het Jodendom staat de vraag centraal: Hoe ga je met de ander om? Met christendom heb ik minder: dat is sterk gericht op het woord, op geloof, op overtuigen van de ander. Als Jood zal niemand je vragen wat je gelooft. Nee, het gaat erom dat je goed doet.”

R.O.

“Ik wil mensen helpen ontdekken waar God in hun leven zichtbaar is. Ook in gesprekken waarin God niet wordt genoemd, ga ik met anderen op zoek naar antwoorden op de vraag: wat zijn je talenten, waar voel je je toe geroepen? Ik denk dat het iets heel christelijks is om mensen te helpen ontdekken wat ze in zich hebben. Ik voel me steeds meer inhoudelijk verbonden met verschillende tradities binnen de christelijke traditie waarin het gaat om ‘het geheim’. Ik geloof niet in overtuigen, maar wel in getuigen. God gaat met iedereen een eigen weg. het gaat daarom niet om wat ik op de ander overdraag, maar om wat we samen mogen ontdekken. Ook als een moslima vertelt wat haar beweegt, kan ik iets van God tegenkomen.”

Tot zover zijn de verschillende geloven aan het woord geweest door de persoonlijke vertalingen. U moet zelf maar beoordelen en op u in laten werken wat daarvan dan zo kenmerkend is. Het enige wat mij opgevallen is, is dat het christelijk geloof zoals Rebecca Onderstal heeft verwoord nogal naar binnen gericht is. Maar dat kan een persoonlijk element zijn of een minder juiste bewoording van de interviewer. Maar opvallend is het wel. Terwijl bij Nadia Dahri en Marianne van Praag andersgelovigen duidelijk in beeld zijn, is dat bij

Rebecca helaas nauwelijks of niet het geval. Heeft dat te maken met hoe wij in geloof staan en hoe wij ons geloof vorm geven? Aan u de conclusie.

HvdW

Komende preekbeurten

4 november	Ds. M. Junte	Aanvang: 10.00 uur
25 november	Ds. R. Ritmeester	Aanvang: 10.00 uur
9 december	Ds. I.L. Tan	Aanvang: 10.00 uur
25 december	Dhr. J. Marinus Kerstviering	Aanvang: 10.00 uur
6 januari	Ds. I.L. Tan	Aanvang: 10.00 uur
	Aansluitend: Nieuwjaarsontmoeting	
20 januari	Mevr. M.E. Rosen Jacobson- van Dam	Aanvang: 10.00 uur
3 februari	Ds. R. Ritmeester	Aanvang: 10.00 uur
	Viering Avondmaal	
17 februari	Mevr. R. van Andel	Aanvang: 10.00 uur
3 maart	Dr. J.F. Goud	Aanvang: 10.00 uur
17 maart	Ds. E. Cossee	Aanvang: 10.00 uur
31 maart	Ds. R. Ritmeester	Aanvang: 10.00 uur
14 april	Ds. C. Dahmen	Aanvang: 10.00 uur
	Palmzondag	
18 april	Ds. R. Ritmeester	Aanvang: 19.00 uur
	Witte Donderdag – Viering Avondmaal	
19 april	Goede Vrijdagviering	Aanvang: 19.00 uur
21 april	Ds. R. Ritmeester	Aanvang: 10.00 uur
	Paasviering	

“Deugd blijft niet lang eenzaam, zij krijgt spoedig burens.”

Uitspraak van Confucius
Chinees filosoof 551 v.C. - 479 v.C.

Jericho

Ik heb de weg teruggevonden
En alles laat me langzaam koud
Want ik kan de muur niet breken
Ik kan de muur niet breken
Ik kan de muur niet breken
Die jij rond je hebt gebouwd

Je leeft verborgen in jouw wereld
Gesloten poorten, stad van steen
Al zou ik zingen tot de ochtend
Ik kom er met geen stem doorheen

Want het vuur begint te doven
En het huis wordt langzaam koud
Ik kan de muur niet breken
Ik kan de muur niet breken
Ik kan de muur niet breken
Die jij rond je hebt gebouwd

En de toekomst wordt verleden
Hoe vaak ik ook mijn handen vouw
Ik kan de muur niet breken
Ik kan de muur niet breken
Ik kan de muur niet breken
Die jij rond je hebt gebouwd

liedtekst van Stef Bos